

ATT SKRIVA UPPSATS I HISTORIA

B- och C-uppsatsernas innehåll, utformning,
opponering och examination 2019

Stefan Backius & Anders Forsell

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VARFÖR SKRIVA UPPSATTS?3

Skillnaden mellan B-uppsatser och C-uppsatser 3

Forskningsprocessen 4

Att få frågeställningen att styra uppsatsen..... 4

Handledning 5

Litteratur- och informationssökning 5

UPPSATSENS UTFORMNING.....6

Uppsatsens olika delar 6

Formalia och språk..... 10

FUSK, PLAGIAT OCH SJÄLVPLAGIAT11

SLUTSEMINARIET OCH DÄREFTER12

Oppositionens genomförande..... 12

Inlämning av färdig uppsats 12

Bedömning 13

AVSLUTNINGSVIS.....14

BILAGOR.....16

Bilaga 1: Skrivregler och referenshantering..... 15

Bilaga 2: C-uppsatsens teoriansknytning 17

Bilaga 3: Checklista under handledningsprocessen 18

Bilaga 4: Checklista för B-uppsatsopposition..... 20

Bilaga 5: Checklista för C-uppsatsopposition..... 21

Bilaga 6: Åtgärder efter slutseminariet 22

Bilaga 7: Progressionen mellan B- och C-uppsatsen 23

Bilaga 8: Rekommenderad fördjupningslitteratur..... 24

Bilaga 9: Bedömningskriterier 25

VARFÖR SKRIVA UPPSATSER?

Målet med uppsatskurserna på Historia II och Historia III är att du lär dig det historievetenskapliga hantverket. Kunskaperna du får är centrala för att nå målen i kandidat- och ämneslärexamen.¹ För dig som siktar på att bli historiker handlar det om att träna på själva hantverket utifrån historievetenskapens specifika krav. För den blivande historieläraren handlar det dessutom om att få egen erfarenhet av hur historieskrivning produceras och därmed också en ökad förståelse för de egna elevernas kommande utmaningar. Men det handlar inte enbart om ämnesspecifika kunskaper utan även om att du tillägna dig mer generella kompetenser som exempelvis ett källkritiskt förhållningssätt och att kunna hantera stora mängder information samt förmåga att sortera ut vad som är viktigt och relevant. Dessa kompetenser är grundläggande för de flesta kvalificerade arbetsuppgifter och uppdrag. Vi vill i denna skrift behandla centrala områden som stöd för uppsatsförfattare att lyckas genomföra ett godkänt uppsatsprojekt i historia vid Karlstads universitet.²

Ett uppsatsarbete i historia erbjuder möjligheter att fördjupa dig i ett spännande ämne och välja en intressant infallsvinkel. För att skriva en godkänd uppsats krävs att du kan ställa intressanta och relevanta frågor samt kan söka svar på dem i en vetenskaplig undersökning. Inom historieämnet utmanas därför varje student att självständigt genomföra en empirisk (d.v.s. källmaterialbaserad) undersökning som ska redovisas i form av en vetenskaplig text³ som uppfyller tydliga innehållsliga och formella krav. Att genomföra en historisk undersökning handlar också om förmågan att använda och levandegöra ett historiskt källmaterial så att det uppfattas som relevant idag.

Som student kommer du att få skriva flera uppsatser. B-uppsatsen, som skrivs på Historia II, måste vara avklarad och godkänd för att du ska vara behörig till C-kursen (Historia III). För kandidatexamen krävs en godkänd C-uppsats och för lärexamen krävs förutom C-uppsatsen även ett examensarbete med historiediktisk inriktning. Om du vill studera vidare på ma-

gister- eller masternivå i historia kommer du dessutom att få skriva en magister- respektive masteruppsats. Det du lär dig genom arbetet med B- och C-uppsatsen kommer du att ha användning för i framtiden.

SKILLNADEN MELLAN B-UPPSATSER OCH C-UPPSATSER

Att skriva B-uppsats kan ses som en grundkurs i uppsatsarbete och att skriva C-uppsats som en fördjupningskurs. Du måste redan i B-uppsatsen tydligt visa att du förstått och tillgodosett de grundläggande historievetenskapliga kraven, medan C-uppsatsen och det eventuella examensarbetet kräver en större metodologisk och teoretisk medvetenhet. B-uppsatsen ska innehålla en grundläggande redogörelse för frågeställning, metod och resultat medan en C-uppsats ska innehålla en fördjupad diskussion kring detta, vilket bland annat kräver en större självständighet och en tydlig koppling till teoretiska begrepp och/eller perspektiv. Du ska kunna reflektera över dina val av teori och metod och kunna diskutera vilka konsekvenser valen får för dina resultat.

Omfattningen på en B- och C-uppsats skiljer sig åt. En B-uppsats brukar vanligtvis omfatta 15–20 sidor exklusive framsida, referenser/käll- och litteraturförteckning och bilagor (uppskattningsvis gjord i Times New Roman/Times teckenstorlek 12, 1,2 radavstånd). Märker man att det blir färre sidor än 15 i en B-uppsats bör man fundera kring om man har tillräckligt med material för sin studie. Blir det fler sidor än 20 bör man fundera kring avgränsningar. En C-uppsats brukar på motsvarande sätt landa på omkring 25-30 sidor. Antalet angivna sidor är inte exakt utan ska ses som en riktlinje. Det är i diskussion med handledaren som det lämpliga sidantalet bestäms.

Kraven skiljer sig alltså mellan B- och C-uppsatser. (bilaga 7). Denna text kommer att behandla några centrala områden som är viktiga för att kunna uppnå dessa. Vi börjar med det vi kallar för forskningsprocessen.

¹ Kandidatexamen: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/hogskoleforordning-1993100_sfs-1993-100 (2017-08-14)

² Denna skrift syftar till att fungera som komplement till de undervisnings- och handledningsinsatser som erbjuds i anslutning till uppsatskurserna. Den är inte ett försök att ersätta den rika och viktiga handbokslitteraturen i ämnet som varje student också ska tillägna sig.

³ Vetenskapliga texter är i grunden uppbyggda på ett likartat sätt. Den främsta mallen för forskning inom historieämnet är doktorsavhandlingen och B- och C-uppsatserna är en spegling av hur en doktorsavhandling är uppbyggd.

FORSKNINGSPROCESSEN

Att starta ett uppsatsarbete innebär att inleda en forskningsprocess. Vad som innefattas i en forskningsprocess är inte helt enkelt att beskriva. Alla har sitt eget sätt att arbeta på, men det finns några övergripande aspekter som kan vara värda att peka på.

Den första och kanske viktigaste utmaningen är att hitta *frågeställningen*⁴ kring vilken uppsatsen ska byggas. Undersök inte detta utan välj frågeställning med omsorg! Följande två frågor kan hjälpa dig hitta en inriktning på din uppsats och komma igång på ett bra sätt.

Den första är: **Finns det ett källmaterial som kan belysa det du vill undersöka?** Här behöver du på ett tidigt stadium handgripligen besöka ett arkiv eller annan materialsamling för att rekognosera. Ett vanligt bekymmer är att studenter formulerat en eller flera spännande och relevanta undersökningsfrågor men inte hittar något källmaterial som kan besvara frågan. Att arbeta vidare med den obesvarbara frågan, utan att på ett tidigt stadium undersöka källläget, innebär att man förlorar viktig tid eller att uppsatsen inte går att genomföra. Eftersom uppsatsen ska vara en självständig undersökning räcker det ju inte med att sammanställa uppgifter från andra författare eller andra undersökningar, utan du måste göra en unik egen undersökning som ska bygga på ett källmaterial (exempelvis kommunala eller föreningsprotokoll, riksdagstryck, tidningsmaterial eller annat från perioden som ska undersökas). Kontrollera alltså att det finns ett källmaterial mot vilket ditt historievetenskapliga problem/frågeställning kan prövas!

Den andra viktiga frågan är: **Vilken ny kunskap kan din undersökning tillföra?** Här handlar det om att försöka få en uppfattning om vad som gjorts tidigare i ämnet du vill skriva om. För att hitta din frågeställning är det viktigt att du läser in dig på forskningsområdet. En del är kanske redan utforskat, men tänk på att källor kan användas på olika sätt. Man kan ställa nya frågor som resulterar i en unik undersökning trots att källorna använts tidigare. Genom att ta reda på vad som redan finns skrivet om ett visst ämne är det lättare att hitta den intressanta infallsvinkel du är ute efter och att motivera dess relevans. Lägg därför redan från början tid på att arbeta fokuserat och systematiskt med att söka relevant litteratur för att formulera ett forskningsläge. Ta alltså hjälp av tidigare forskning för att hitta fram till uppsatsens frågeställning/problemformulering.

Ett tips är att använda de två ovanstående frågorna för att kontinuerligt säkerställa att du är på rätt spår.

ATT FÅ FRÅGESTÄLLNINGEN ATT STYRA UPPSATSEN

Att få frågeställning, tidigare forskning och källor att hänga ihop kan ställa till med lite bekymmer. Det gäller att få frågeställningen att utgöra uppsatsens styrning – dess röda tråd. Om uppsatsens styrning fungerar upplevs förhållandet mellan frågor, forskningsläge och empiri⁵ som naturlig och logisk.

För att få frågeställningen att fungera behöver den vidgas uppåt, mot det övergripande forskningsproblem du är intresserad av, och snävas av nedåt – *operationaliseras* – genom att du formulerar empiriska undersökningsfrågor som ska besvaras med hjälp av dina källor.

I figuren nedan ser du två olika sätt att göra detta på. Historiedidaktiker och samhällsvetenskapligt orienterade historiker använder ofta den första modellen medan den andra är mer traditionellt humanistisk. Det viktigaste är dock att du skapar *en frågande ingång* i ditt arbete och att du är tydlig och transparent med vad du gjort. Som författare gör du alltid ett aktivt val gällande din problemformulering. Skriv fram det på enklaste och tydligaste sätt.

Bygger du upp frågeställningen enligt den första modellen är forskningsproblemet en avgränsning av ett ämnesområde eller ett forskningsfält som innehåller ett intressant perspektiv som du bedömer behöver be- forskas. Syftet talar om vad du ska göra i din uppsats. I den andra modellen är det istället i syftet du kort och koncist formulerar din övergripande forskningsfråga, för att sedan snäva in mot undersökningsfrågorna.

I båda modellerna är det undersökningsfrågorna som sedan bestämmer vilket källmaterial som är lämpligt. Källornas karaktär avgör sedan tillsammans med frågeställningarna vilken metod du ska tillämpa för att analysera källorna. Till exempel: är ditt syfte och/eller dina undersökningsfrågor kvantitativa bör du välja ett källmaterial som du kan omvandla till siffror – välj då inte ett källmaterial av utpräglat kvalitativ karaktär. Hamnar du i en situation där frågeställningen

⁴ Notera att du kan stöta på olika begrepp för att beskriva detta. Vi använder i denna skrift begreppen frågeställning och problemformulering.

⁵ Kunskap grundad på erfarenhet och iakttagelse. Svenska akademins ordlista SAOL (2015). Inom historieämnet används ofta begreppen källor och empiri likvärdigt.

och källmaterialet inte fungerar tillsammans har du i princip två möjligheter: endera letar du upp ett annat källmaterial eller så omformulerar du frågeställningen. Att byta källmaterial kan fungera i början av uppsatsarbetet medan justering av frågeställningar låter sig göras även längre fram i arbetet.

Målet med ditt forskningsprojekt är förstås att du ska kunna besvara dina undersökningsfrågor och uppfylla ditt syfte. Har du formulerat din inledning enligt den första modellen i figuren ovan räcker dock inte detta, utan du måste även diskutera på vilket vis dina resultat bidragit till kunskapen om det övergripande forskningsproblemet.

I forskningsprocessen ingår samtidigt att ständigt läsa på och hålla tidigare forskning i huvudet. I uppsatsen ska du jämföra dina resultat med vad andra forskare har kommit fram till. Kraven för hur detta ska genomföras är högre ställda på C-uppsatsnivå än på B-uppsatsnivå (bilaga 7).

En viktig del av forskningsprocessen är också att du *kritiskt värderar* de resultat du kommer fram till. Du behöver hela tiden fundera över om dina tolkningar är rimliga och i uppsatsen måste du skriftligt diskutera din undersöknings trovärdighet och resultatens tillförlitlighet.

När uppsatsen så småningom har en fungerande styrning där forskningsproblem, syfte och undersökningsfrågor hänger ihop med forskningsläget och empirin, så har också viktiga förutsättningar skapats för dig som författare att föra en vetenskapligt förankrad resultatdiskussion. Då kan du skapa ny kunskap om historien och bidra till att förflytta forskningsläget du befinner dig i en liten bit framåt.

HANDLEDNING

När du ska skriva uppsats tilldelas du en handledare. Samarbetet mellan er är en viktig del i forskningsprocessen. Handledarens uppgift är i första hand att vara bollplank samt ge råd och tips på hur du bör arbeta. Förhoppningsvis kan du både få stöd och bli utmanad i din forskningsprocess. Det huvudsakliga arbetet ska du själv utföra och du är själv ansvarig för att uppsatsprojektet drivs framåt och för slutresultatet.

Handledningen kan ske på olika sätt utifrån dina behov och handledarnas olika sätt att arbeta. Det är viktigt att du tidigt kommer överens om hur handledningsprocessen ska se ut, exempelvis på vilket sätt och hur ofta ni ska ses. På B-uppsatsnivå är det ofta samma person som är handledare och som leder de seminarier som avslutar uppsatskursen, samt sätter betyg på uppsatsen. På C-nivå är däremot aldrig handledaren och den betygsättande seminarieledaren samma person.

Varje handledare har begränsad tid att lägga på ditt uppsatsarbete så det är viktigt att du är väl förberedd och använder handledningstiden effektivt. Tiden du får är något större för C-uppsatsen än för B-uppsatsen. Viktigt att notera är att när uppsatskursen är över är också handledningstiden förbrukad – även om du inte utnyttjat den till fullo. Om din uppsats inte blir godkänd måste du alltså göra det arbete som krävs för godkänt betyg på egen hand.

LITTERATUR- OCH INFORMATIONSSÖKNING

Universitetets bibliotek är en av dina viktigaste resurser i forskningsprocessen. Börja arbetet med att bekanta dig med ämnesguiden för historia på bibliotekets hemsida – den är utarbetad specifikt för dig som skriver uppsats i ämnet.

Ämnesguiden ger litteraturtips och information om hur du söker fram böcker, artiklar och avhandlingar både i tryckt form och elektroniskt. Du får också råd om vad du kan tänka på när du skriver uppsats. Exempelvis finns användbara guider till hur man hanterar referenser, gör innehållsförteckningar och sidnumrerar med de första sidorna opaginerade i Word (vilket är ett av uppsatsens formella krav layoutmässigt). Här finns också länkar till de vanligaste databaserna och till viktiga arkiv.

Litteratursökningen är en viktig del av forskningsprocessen där du behöver arbeta fokuserat och systematiskt vilket ökar möjlighetsutrymmet för den fortsatta skrivprocessen. Att söka relevant litteratur utifrån egna söktekniker och rutiner kommer du dessutom att ha nytta av även i andra sammanhang efter att du slutfört ditt uppsatsskrivande.

UPPSATSENS UTFORMNING

Uppsatsen behöver utformas på ett sätt som skiljer sig från hur du har arbetat. Därför behöver du skilja på process och produkt. Forskningsprocessen kan liknas vid något som sker bakom kulisserna medan den färdiga uppsatsen är vad som visas på scenen inför en publik. Under forskningsprocessen kan man behöva utgå från källmaterialet, men uppsatsen i den form den når läsaren utgår alltid från frågorna. En uppsats i historia är faktiskt en egen genre – inte skönlitteratur, inte tidningsartikel, inte blogg, utan en särskild typ av text som skrivs enligt vedertagna former och vetenskapliga traditioner knutna till historieämnets särskilda krav. Detta innebär att vi behöver ägna lite uppmärksamhet åt hur uppsatsen bör utformas.

UPPSATSENS OLIKA DELAR

Vetenskapliga texter är i grunden uppbyggda på ett likartat sätt. Det viktigaste kriteriet för en vetenskaplig text är att den beskriver din forskning på ett sätt som gör att andra dels ska kunna granska arbetet och dels kunna ta vid där du slutade. Texterna ska vara transparenta: du ska redogöra för vad du ska behandla för fråga eller problem i uppsatsen, hur du gör det (metod) och vad du kommer fram till och varför du kommer fram till just detta (resultat).

Den främsta mallen för forskning inom historieämnet är doktorsavhandlingen, och B- och C-uppsatserna ska i princip vara uppbyggda på samma sätt. Uppsatser består, liksom avhandlingar, i huvudsak bestå av tre olika delar:

1. Inledning
2. Empirisk del/undersökningsdel
3. Avslutande del/resultatdiskussion

Här finns alltså en dramaturgisk grundkonstruktion; en början, en mitt och en avslutning. Ofta lägger studenter (och även handledare) ned mycket arbete den inledande delen – vilket visserligen är bra – men undersökningen och avslutningen skrivs ibland då i sista sekunden. Samtidigt är det viktigt att få till den inledande delen ordentligt, eftersom det är den som i huvudsak styr uppsatsen. Varje del bör ägnas lika mycket tid för att uppsatsen ska bli så bra som möjligt. Tänk särskilt på att om du inte arbetat in väldigt mycket analys redan i undersökningskapitlet ska avslutningen inte bara vara en sammanfattning utan innehålla all analys och dessutom argumentera och diskutera kring dina resultat.

Det ska finnas en tydlig gräns mellan inledningskapitel, undersökningsdel och avslutande del. En tumregel kan vara att inledningsdelen använder litteratur, undersökningsdelen använder empiriskt källmaterial och den avslutande delen bygger på en diskussion av uppsatsens problemformulering med hjälp av olika perspektiv i litteraturen och av den empiriska undersökningen. Ibland måste däremot en undersökning hänvisa till tidigare forskning även i undersökningsdelen. Här kan det skilja sig åt beroende på tradition och undersökningens karaktär.

Vilka rubriker du väljer att använda i uppsatsen beror på vad som passar just din undersökning bäst, men vissa delar måste finnas med – resonera med din handledare! Här nedan ser du två exempel på upplägg, men notera att ordningen på rubrikerna i inledningskapitlet kan behöva justeras beroende på vilket ämne du skriver om.

Abstract på engelska och svenska
[i C-uppsats]

1. Inledning

- 1.1. Problemformulering
- 1.2 Syfte
- 1.3. Forskningsläge
- 1.4. Undersökningsfrågor
- 1.5. Teoretiska utgångspunkter
- 1.6. Metod
- 1.7. Material
- 1.8. Avgränsningar
- 1.9. Begrepp
- 1.10. Bakgrund

2. Undersökning

- 2.1. [Underrubriker väljs beroende på ämne]

3. Avslutande diskussion/Slutdiskussion/Analys

Sammanfattning [i B-uppsats, max en sida]

Käll- och litteraturförteckning (Eventuella bilagor, numrerade)

Abstract på engelska och svenska
[i C-uppsats]

Inledning

- Syfte och frågeställningar
- Forskningsläge
- Teoretiska utgångspunkter [inkl. analytiska begrepp]
- Källmaterial och avgränsningar
- Metod
- Historisk bakgrund [vid behov]

Undersökning

[Underrubriker väljs beroende på ämne]

Avslutande/Sammanfattande diskussion

Sammanfattning [i B-uppsats, max en sida]

Käll- och litteraturförteckning (Eventuella bilagor, numrerade)

De första sidorna

Både B- och C-uppsatsen ska ha en framsida där titel, författare, handledare, institution samt datum framgår. Använd den förberedda mallen som kan laddas ner via länk (Bilaga 6) som innehåller information om DI-VA-publicering. På framsidan noterar du vid "Fakultet" "Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap". Övriga fält ifylles också, förutom löpnummer som utelämnas. Frågor kring detta besvaras bäst av administratören på historiämnet.

Efter framsidan kommer innehållsförteckningen. Den och framsidan ska vara onummerade. B-uppsatsen ska ha en svensk sammanfattning som sammanfattar hela uppsatsen på maximalt en sida. Ibland kan sammanfattningen ligga i slutet av B-uppsatsen. I C-uppsatsen krävs dels ett engelskt abstract som beskriver uppsatsens syfte, källor, metod och huvudsakliga resultat på cirka 200 ord. C-uppsatsen ska också ha en populärvetenskaplig sammanfattning på svenska som beskriver arbetets innehåll, genomförande och slutsatser. Inga av dessa sidor ska vara numrerade.

1) Inledningskapitel

Utan en genomarbetad inledning är det svårt att få till en tydlig styrning på övriga delar av uppsatsen och därigenom ge undersökningen den viktiga röda tråden. Följande punkter ska vara med, men ordning och rubriksättning kan givetvis variera.

Problemformulering/Inledning

Inled med ditt forskningsproblem eller presentera ditt ämnesval. Här ska du resonera kring det problem du vill undersöka. Ta utgångspunkt i det forskningsläge som du senare fördjupar för läsaren.⁶ Att placera in undersökningen i ett historiskt problemområde är viktigt. Vad är det för historiskt problem som kommer att behandlas i denna undersökning? Varför är denna fråga viktig? Hur kan undersökningen motiveras? Exempelvis i ett omvärldsperspektiv? Problemställningen ska också prägla din syftesformulering. Det innebär att uppsatsen ska ge lösningar/svar på uppställda problem.

Syfte

Syftet ska vara klart och tydligt formulerat och det ska framgå vilka problem som ska behandlas i uppsatsen. Med en tydlig problemformulering blir det mycket

lättare att formulera ett avgränsat och precist syfte. Beroende på om frågeställningen är konstruerad i tre eller två nivåer kan syftets funktion variera något (se sid 4). Det är svårare än man först kan tro att formulera ett bra syfte! Nästan alltid krävs det att man skriver om det flera gånger innan man ringat in vad arbetet ska handla om och hur frågeställningen på bästa sätt kan formuleras.

Forskningsläge

Forskningsläget är en central utgångspunkt för uppsatsen och sätter in din undersökning i ett vetenskapligt sammanhang. För att veta vad du ska studera måste du läsa in dig på området och skaffa en bild av tidigare forskning. Forskningsläget kan beskrivas som det som uppsatsen tar spjärn emot för att komma framåt.

Viktigt att tänka på är att välja litteratur av vetenskaplig karaktär. En grundregel är att den ska vara skriven av författare som genomfört riktiga, systematiska studier eller åtminstone läst in sig på vad professionella forskare kommit fram till.

I övrigt är det ditt syfte som avgör vad som är relevant forskningslitteratur. Ett forskningsläge kan utformas på olika sätt vilket innebär att du har möjlighet att till viss del påverka vilka tidigare arbeten som bör tas upp.

Forskningsläget hjälper oss inte enbart att formulera vårt forskningsproblem. Det hjälper oss också att hitta tänkbart källmaterial, metoder, och perspektiv som är till hjälp i den egna forskningsprocessen. Ett vanligt problem vi noterat är att studenter definierar sitt forskningsläge för snävt och därför missar tidigare arbeten. Ett sätt att tänka är att ett problemområde kan innehålla flera relevanta forskningslägen.⁷ Det går alltså alltid att hitta ett forskningsläge. (Beskrivningar av geografiska områden och/eller välkända historiska händelser hör dock ofta till bakgrunden och bör inte figurera i forskningsläget.)

När du beskriver ditt forskningsläge, undvik att skriva bokrecensioner och stapla vetenskapliga verk på varandra. Sikta istället på en innehållscentrerad, tematisk framställning utifrån ditt syfte och frågeställningar/problemformulering. Värdera den forskning som är relevant för din uppsats och förhåll dig kritisk till den. Det är ju då du tydligt kan redogöra för varför

⁶ Exempelvis har du med hjälp av forskningsläget synliggjort att det finns lite forskat om hur kommunalpolitik kom att utformas under mellankrigstiden. Via forskningsläget har du dessutom tydliggjort att ansvaret för folkskolan kom att läggas under den borgerliga kommunen istället för den kyrkliga kommunen 1930. Med utgångspunkt i denna kunskap, inhämtad från tidigare forskning, resonerar du dig fram till vad du ska undersöka: exempelvis kommunalpolitik under mellankrigstiden med fokus på hur skolpolitiken kom att utformas. Därigenom skapar du en inramning till, eller "bäddar för" ditt mer preciserade syfte.

⁷ Exempelvis inom kommunal skolpolitik kan man finna minst två: historisk forskning om kommunalpolitik under 18- och 1900-talen samt forskning om skola och skolpolitik under samma period. Vi måste ha kunskap om båda forskningsområdena för att vårt forskningsproblem ska vara fruktbart. Vad är det för ny kunskap min undersökning kan tillföra båda dessa fält? Det är inte alltid lätt att hitta ett forskningsläge. Men det finns alltid. Låt säga att vi vill studera kommunal skolpolitik i en landskommun under mellankrigstiden. På biblioteket finner vi att ingen har undersökt kommunal skolpolitik på den orten, eller ens i Värmland. Slutsatsen är då inte att det inte finns något forskningsläge. Istället vidgar vi vårt sökande till att omfatta andra orter, andra nivåer (nationell skolpolitik) eller andra perioder. Om undersökningen manövrerar i en tidigare mer utforskad terräng blir ofta forskningsläget å ena sidan kanske mer generellt och å andra sidan ett sätt att ringa in forskningsluckan. Även metodologiska erfarenheter kan utvinnas ur andra forskares arbeten även om de inte gränsar till ditt undersökningsområde.

din egen undersökning är viktig och vetenskapligt motiverad.

Sammanställ forskningsläget systematiskt och redogör för den på ett argumenterande sätt. På vilket sätt kan utländska förhållanden presenterade i utländsk forskning vara relevanta? Notera att det i C-uppsatsen krävs att forskningsläget ska omfatta internationella referenser.

Undersökningsfrågor

Syftet ska alltså ange vad som behandlas i uppsatsen men det räcker inte med enbart ett syfte. För att få källmaterialet att "prata" med oss – för att operationalisera syftet – måste du ställa frågor till källorna. Undersökningsfrågornas uppgift är alltså att föra ned syftet till källmaterialet. Det innebär att de ska vara formulerade så att de uppfyller syftet men samtidigt kan besvaras av källmaterialet. En liknelse är att se syftet som ett mål och frågeställningarna som ett medel.

Konsten är ofta att formulera syfte och undersökningsfrågor kort och kärnfullt. Det är helt avgörande att frågorna är empiriskt prövbara vilket innebär att de måste gå att besvara med uppsatsens källmaterial. Gå alltid tillbaka då och då och kontrollera att du har ett relevant syfte och att du besvarar dina forskningsfrågor. Om de inte hänger ihop har du inte uppfyllt uppsatsens syfte och då fungerar inte uppsatsens styrning.

Ofta kan syfte och frågor formuleras i direkt anslutning till varandra, då gärna under en rubrik "Syfte och frågor/frågeställningar".

Teoretiska utgångspunkter

I C-uppsatsen ska du redovisa och diskutera ditt val av teori/teorier. Gör det tydligt för läsaren vilket perspektiv du valt, vad de teoretiska utgångspunkterna innebär och hur det bidrar till din undersökning. Det är viktigt att det teoretiska perspektivet på något sätt har en koppling till din frågeställning (bilaga 2). En teoretisk diskussion kan även föras i forskningsläget och till viss del även under ett eventuellt kapitel om avgränsningar. På B-nivå krävs inte ett uttalat teoretiskt perspektiv för att få godkänt, men det kan bidra till ett högre betyg och det är klokt att träna sig i att resonera kring val av olika perspektiv redan på B-nivå.

Metod

I metodavsnittet ska du diskutera hur du gått till väga för att samla in och analysera ditt källmaterial samt för- och nackdelar med den metod du har valt. Metod handlar om hur du har genomfört undersökningen. Det som är viktigt är att du tydligt redogör för hur du har arbetat med ditt källmaterial för att uppfylla upp-

satsens syfte. Undvik att bli för "prutig" och oprecis. Skriv inte redogörelser av typen: "först gick jag till biblioteket...". Ett bättre sätt är att motivera angreppssättet i sin helhet för att därefter resonera sig fram till en mer specifik metod.

Tänk på att valet av källor får betydelse för vilka metoder som är lämpliga. Diskussionen kring möjliga och lämpliga metoder i historiska undersökningar är omfattande och du bör referera till en eller flera metodböcker i ditt metodavsnitt (bilaga 8).

Det är problemformuleringen, syftet och källmaterialets karaktär som avgör vad som är lämpliga analysmetoder. Ibland förs också en metoddiskussion i anslutning till diskussion av källmaterialet, och du kan då slå ihop kapitlen till ett metod- och materialkapitel. I c-uppsatsen får kravet på fördjupning konsekvensen att du måste föra en diskussion även kring alternativa metoder och motivera varför du gör som du gör.

Material

I det här avsnittet ska du presentera ditt källmaterial (ibland även benämnt som din empiri) och motivera varför du valt just dessa källor. Avsnittet kan ha olika namn beroende på hur undersökningen är upplagd. Ibland benämns det "Källor och källkritik" och ibland kan stycket skrivas ihop med metodstycket som då lämpligen får rubriken "Metod och material".

Att välja ett lämpligt källmaterial utifrån syftet är som sagt vitalt för hela uppsatsens konstruktion. Materialet måste kunna besvara de frågeställningar du har uppställt.

Beskriv källorna och i vilket sammanhang de kommit till och diskutera också de problem som alltid finns. Genom att resonera kring hur problem av olika slag påverkar undersökningen kan du visa din medvetenhet om källmaterialets karaktär och begränsningar. Särskilt i C-uppsatsen behöver du diskutera för- och nackdelar, inte minst eventuellt bortfall såsom exempelvis luckor i statistik eller protokollserier. Tänk också på att diskutera det valda källmaterialets representativitet. Ta gärna även här hjälp av metodböcker eller tidigare studier när du diskuterar ditt källmaterial.

Avgränsningar

Det är omöjligt att ta upp alla aspekter av det du har valt att undersöka. Därför måste du göra och motivera avgränsningar i tid, i rum och i sak.

Vanligast är kronologiska eller tematiska avgränsningar. En kronologisk avgränsning handlar om vilken period studien omfattar och hur du motiverar denna. En tematisk avgränsning kan innebära att undersök-

ningen behandlar endast en preciserad del av ett mycket större historiskt problem.⁸

Avgränsningarna måste tydligt kopplas till uppsatsens syfte. Att ange din egen tidsbrist är inte att rekommendera – alla forskningsprojekt är begränsade i tid, så motivera avgränsningen vetenskapligt istället. Tänk också på att delar av denna diskussion kan föras i problemformuleringen eller teorikapitlet. Ditt val av avgränsningar kan också vara en del i syftet eller metoden.

Begrepp

Finns det behov att definiera specifika begrepp så gör du det under detta avsnitt. Alla uppsatser kräver inte ett eget avsnitt där specifika begrepp förklaras och definieras. Ett tips här är att tänka mindre ordlista och mer teoretiska begrepp, exempelvis modernisering istället för mantal. Ofta kan dock detta avsnitt vara nödvändigt om man skriver om ett ämne som exempelvis innehåller ett flertal tekniska begrepp som är nödvändiga för att förstå resonemanget, om du hanterar kontroversiella eller mindre kända begrepp eller om det finns behov av att undvika missförstånd. I vissa fall kan även förkortningar behöva hanteras. Här bör en avvägning ske i samråd med handledaren.

Bakgrund

Bakgrunden ska öka läsarens förståelse inför den undersökning som ska göras och bör vara så kortfattad som möjligt. Bakgrunden ska innehålla det som läsaren behöver veta för att sätta in din undersökning i ett större historiskt sammanhang. Bakgrunden kan bygga på tidigare forskning eller andra typer av texter. Fundera lite extra kring var du bör dra gränsen mellan bakgrund, inledning och forskningsläge och se till att det är tydligt. Dubblera så lite som möjligt. Ibland kan bakgrundsstycket placeras tidigare i inledningskapitlet och ibland i inledningen av undersökningssdelen beroende på innehållet och relationen till framförallt forskningsläget.

2) Undersökningssdelen

Undersökningssdelen är det kapitel där resultatet av den empiriska undersökningen redovisas. Kapitlet kan delas upp i flera olika underavdelningar eller delkapitel utifrån karaktären på redovisningen.

Det viktigaste är att vara tydlig och konsekvent när du redovisar din undersökning. Välj en lämplig disposition som gör det lätt för läsaren att följa med i din redogörelse. Det finns ofta en poäng att låta frågeställningarna styra strukturen i detta kapitel. Men här finns lite olika traditioner. När du skriver och redovisar dina resultat av källstudierna i kapitlet bör du kontrollera hur

du har argumenterat. Säkerställ att resonemangen inte blir hängande i luften och att varje stycke eller avsnitt binds samman. På så sätt kan du producera ett historiskt narrativ som inte enbart blir läsvänligt utan även övertygande.

Det är mycket viktigt att du tydligt redovisar de källor du arbetar med i notapparaten och sedan också i källförteckningen. Utan dessa referenser räknas uppsatsen inte som vetenskap och blir inte godkänd.

3) Diskussion/Avslutande diskussion/Slutdiskussion/Analys/Sammanfattande diskussion

Detta kapitel kan benämnas på ett lämpligt sätt utifrån hur det skrivs fram. Här ska uppsatsens syfte uppfyllas genom att undersökningsfrågorna besvaras och de empiriska resultaten jämförs med forskningsläget. Du ska alltså presentera de slutsatser du drar utifrån resultaten av din empiriska undersökning och kritiskt diskutera vad du har kommit fram till.

Ofta beskrivs detta avsnitt som att det inte ska innehålla ny information. Med detta menas att läsaren tidigare i uppsatsen ska ha läst om den empiri och de referenser till exempelvis forskningsläget du behöver göra. Kallar du kapitlet för "Sammanfattande diskussion" eller liknande är detta särskilt viktigt eftersom att det inte ska dyka upp ny information.

Tänk gärna tvärtom mot inledningen; börja i de empiriska resultaten och vidga sedan diskussionen mot syftet och forskningsproblemet i stort. Ett sätt att säkerställa att syftet verkligen uppfylls är att inleda kapitlet med att kort rekapitulera för läsaren forskningsproblemet och vad syftet var. Därefter sammanfattas svaren på frågeställningarna och relateras till syftet. Målet är ju att nå ny historisk kunskap utifrån uppsatsens avgränsade undersökning.

Genom att relatera de egna resultaten till tidigare forskning kan du föra ett resonemang kring den nya kunskapen. Du kan även här ge uppslag till fortsatt forskning och peka ut nya frågeställningar och hypoteser.

Om denna avslutande del läggs upp så att det blir diskuterande och argumenterande ges ofta här det största utrymme att bidra med egna funderingar och perspektiv på ämnet och forskningsfrågan. Ibland kan också en fortlöpande resultatdiskussion ske i den empiriska undersökningssdelen, som beskrevs i anslutning till den tvädelade problemformuleringen. Det brukar dock ändå krävas någon typ av sammanhållen avslutning och slutsatsdiskussion, kanske kortare hållen möjligen. Det är undersökningens upplägg som bör styra detta.

⁸ Exempelvis om vi avser att undersöka kommunal skolpolitik, som vi använde som exempel ovan, så kanske vi väljer att fokusera på de mer organisatoriska aspekterna än de mer pedagogisk-historiska. Här skulle en möjlig motivering till en sådan avgränsning baseras på att det finns lite källmaterial som kastar ljus över skolans inre arbete vid denna tid. Ett annat exempel är om vi studerar kvinnors inträde i lokalpolitiken efter 1919 kan man välja att fokusera enbart vad de gör på den kommunala beslutsaren och lämna till exempel valrörelser och relation till partier åt sidan.

Käll- och litteraturförteckning

Här redovisar du de källor och den litteratur du har använt i uppsatsen. Var noggrann med skillnaden på källor (som utgörs av ditt empiriska material) och litteratur (som används för att analysera empirin). Litteratur omfattar såväl forskningsartiklar som avhandlingar och böcker. Börja alltid med att lista källorna och därefter litteraturen.

Käll- och litteraturförteckningen ska vara onummererad i innehållsförteckningen och opagerad. Benämningen referenser används inte då det är viktigt att noggsamt och korrekt redogöra specificerat för källor respektive litteratur (bilaga 1).

Bilagor

Bilagor kan vara sådant du vill åberopa i uppsatsen men som inte ryms i undersökningskapitlet. Det kan vara tabeller med rådata eller annat underlag som kan vara till nytta för läsaren. Bilagan ska anges med bilagans nummer (bilaga 1, bilaga 2 o.s.v.). Det är viktigt att du även i bilagor anger källor. Liksom käll- och litteraturförteckningen ska bilagor vara onummerade i innehållsförteckningen samt opagerade.

FORMALIA OCH SPRÅK

Formaliakravet innebär att alla hänvisningar i notapparater och i käll- och litteraturförteckning ska vara korrekta samt att man använder sig av en korrekt citatteknik. Alla källor och all litteratur som använts ska finnas i käll- och litteraturförteckningen och alla påståenden som bygger på källor eller tidigare forskning ska beläggas med fotnoter.

Var konsekvent och så tydlig som möjligt även när det gäller eventuellt otryckt material. Det finns en mängd olika sätt att referera i vetenskapliga texter och när du skriver uppsats vid historieämnet i Karlstad ska du använda ämnets riktlinjer för utformningen av notapparater och käll- och litteraturförteckning (bilaga 1).

Uppsatsen ska vara skriven på korrekt svenska utan stavfel eller otydliga syftningar. Uppsatsarbetet och texten i sig själv ger ett mer gediget och genomarbetat intryck om du följer ämnets gängse krav på akribi (noggrannhet). Ett slarvigt språk och stavfel förstör ofta uppsatsens övergripande intryck och kan på ett oönskat sätt skugga uppsatsens innehåll. Även felaktig styckesindelning och nothantering påverkar vad du refererar till och vad du inte refererar till. I värsta fall kan det innebära omedveten plagiering.

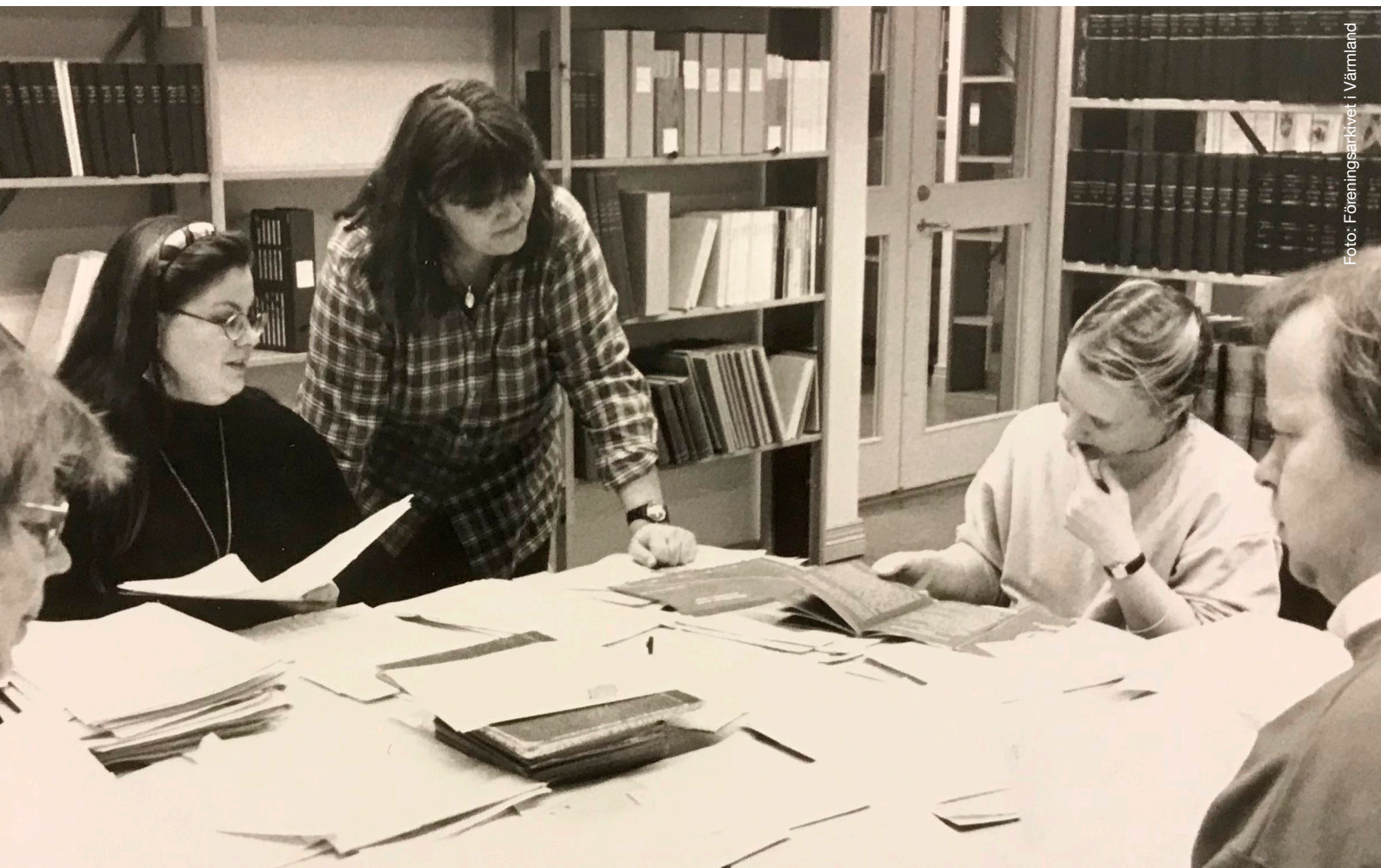

Foto: Föreningsarkivet i Värmland

FUSK, PLAGIAT OCH SJÄLVPLAGIAT

Fusk är ett regelbrott som Karlstads universitet ser mycket allvarligt på. Varje år varnas eller avstängs studenter för att de försökt vilseleda sin examinator i samband med tentamina. Med fusk menas också plagiat och självplagiat.

Plagiat innebär att använda andras arbeten och få dem att framstå som ens egna. När du använder andras arbeten (exempelvis texter, diagram, tabeller eller program) och det är tillåtet i vetenskapligt syfte, ska källan alltid anges. Framförallt ska den som står för det ursprungliga arbetet citeras eller refereras. Om du inte gör det, kan du i värsta fall tvingas betala ersättning till verkets ägare. Det är viktigt att veta var gränserna går och i ett uppsatsarbete kan man genom inkorrekt refererande och citerande göra fel utan uppsåt. Oaktsamhet kan uppfattas som fusk och plagiat. Här blir det extra viktigt, som omnämnts ovan, att hantera uppsatsens formalia korrekt.

Självplagiat ses också som fusk och innebär att man inte utan vidare kan återanvända sina egna texter. Om

du vill återanvända delar av till exempel en hemtenta, uppsats eller examensarbete som du själv skrivit och publicerat eller lämnat in till universitetet måste du tydligt ange att det är fråga om en återanvändning och då ska du markera citatet med citattecken och hänvisning. Refererar du en text som du tidigare skrivit ska du markera det genom en hänvisning. En god tumregel är att hantera egna texter på samma sätt som andras.

Det finns väl upparbetade rutiner för att stävja fusk och plagiat, exempelvis funktioner som jämför inlämnade uppsatstexter med andra texter både internt och externt. När en lärare eller handledare misstänker att en student har fuskat har hon eller han skyldighet att anmäla detta till universitetets disciplinnämnd. Du som är student är skyldig att ta reda på vad som gäller kring fusk, plagiat och självplagiat.⁹ Är du osäker, fråga din handledare!

⁹ Läs mer om fusk och plagiat på <https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/anmalan/tentamen/fusk-och-plagiat>

Foto: Åsa Melin

SLUTSEMINARIET OCH DÄREFTER

Handledarens uppgift är också att ge klartecken att uppsatsen är färdig för ventilerings. Det innebär inte att uppsatsen är godkänd utan endast att den bedöms vara i opponeringsbart skick. Den kan då ventileras vilket betyder att den ska läsas och diskuteras av andra.

När uppsatsen ventileras sker det på ett så kallat ventilerings- eller slutseminarium.¹⁰ Inlämning av färdigt uppsatsmanus sker enligt anvisningar på kursens lärplattform. Efter inlämningen publiceras ett seminarieschema med utsedda opponenter till varje uppsats och tid och lokal för slutseminariets genomförande.

Inför slutseminariet utses en kurskamrat till opponent på ditt arbete. Han eller hon ska under seminarietillfället grundligt gå igenom uppsatsens förtjänster och brister.

För att godkännas i en uppsatskurs ingår även att du ska opponera på en annan students arbete vilket normalt sker under samma seminarium. För att genomföra en bra opposition krävs ofta en ganska stor arbetsinsats för att noga granska hur respondenten (uppsatsförfattaren) lyckats med sin uppgift. Förutom att läsa noggrant och diskutera hur uppsatsens styrning fungerar bör även stickprovskontroll av det empiriska materialet genomföras. Respondenten ska naturligtvis göra allt som behövs för att underlätta opponentens arbete.

Förutom att agera opponent på en studiekamrats arbete ska du också naturligtvis läsa dina övriga seminariekamraters arbeten och sedan delta i den allmänna diskussionen. Detta kräver en del förberedelse. Uppsatskursen är alltså inte slut i och med att du lämnat in din egen uppsats.

OPPOSITIONENS GENOMFÖRANDE

När det är dags för slutseminarium öppnar seminarieledaren¹¹ seminariet och sedan får författaren ordet. Här finns möjlighet att rätta till eventuella mindre fel som upptäckts efter inlämningen. Opponenten får sedan ta över och vanligtvis presenteras oppositionsplanen, alltså de frågor och områden som opponenten bedömt behöver tas upp till diskussion.

Opponenten börjar med en kortfattad sammanfattning av uppsatsens syfte, metod och huvudsakliga resultat. Diskussionen tar sin början mellan i huvudsak opponent och författare. Vanligen diskuteras relevans och resultat, syfte och frågeställningar, ”den röda tråden”, forskningsresultatets tillförlitlighet samt slutsatsernas rimlighet. I en bra opposition brukar

författare och opponent mötas i ett kritiskt granskande samtal och vända och vrida på arbetets förtjänster och brister. Opponenten förväntas på C-uppsatsnivån även att göra ett stickprov i det källmaterial som uppsatsen använder sig av i den empiriska delen för att säkerställa akribin och källhanteringen.

Som bilaga i detta dokument finns en checklista för oppositionens genomförande som bör användas under förberedelsen (bilaga 4 och 5). Övriga seminariedeltagare förväntas också delta i samtalet efter att opponenten fullgjort sin opposition.

Seminariet avslutas med att seminarieledaren sammanfattar uppsatsens starka och svaga sidor. I uppdraget som examinerande lärare ingår både att bedöma uppsatsens kvalitet och opponentens insats, liksom även författarens och seminariedeltagarnas insatser. Insatserna du gör som opponent påverkar den slutliga bedömningen.

Det är naturligt att vara lite nervös inför ett slutseminarium. Ens arbete som i många fall ”blivit en del av en” och som ägnats många timmar ska läggas fram till beskådan. Slutseminariet är en övning i att bli föremål för kritisk granskning, vilket utgör kärnan i den akademiska verksamheten. Att delta i ett vetenskapligt samtal handlar om att kunna ge konstruktiv kritik och själv kunna ta kritik på ett bra sätt. Detta tränas på alla nivåer under studietiden och det är oftast i uppsatsarbeten som detta blir tydligast. Ett sätt att se det på är att ju mer kritik som framförs ju mer lär du dig. Kritiken är ju i grunden ett uttryck för engagemang i arbetet och en vilja att det ska förbättras. Se kritiken som en resurs.

INLÄMNING AV FÄRDIG UPPSATS

Efter slutseminariet behöver du med största sannolikhet göra några kompletteringar utifrån opponentens och seminarieledarens synpunkter. Seminarieledaren/den examinerande läraren går igenom den åtgärdade uppsatsen och ger förhoppningsvis klartecken för betygssättning. Skriver du en C-uppsats så ska du även publicera ditt arbete i DIVA. Se inlämningsrutinerna, som skiljer sig något mellan B- och C-uppsatser (bilaga 6).

BEDÖMNING

Bedömningen av den slutligt inlämnade uppsatsen sker utifrån bedömningskriterier som härrör ur läran-

¹⁰ Benämns ibland också opponentseminarium eller uppsatsseminarium. Fortsatt här benämns det slutseminarium.

¹¹ Seminarieledaren är också examinerande lärare. Om de olika rollerna examinerande lärare och examinator, se nedan.

demålen för den aktuella kursen (bilaga 9). Därför ska såväl handledning som seminariebehandling utgå från dessa kriterier. Flera personer är inblandade i bedömning och registrering av era arbeten. Den examinerande läraren, här benämnd seminarieledaren, är den som fungerar som ordförande för slutseminariet och är den som ger kompletterande uppgifter och sedan bedömer om dessa gjorts på ett tillfredställande sätt. Examinator är en av universitetet särskild utsedd lärare som slutligen beslutar students betyg och även ansvarar för att ordningen för examination är sådan att den säkrar att

kursens lärandemål examineras. Examinator ska inte samtidigt vara examinerande lärare/seminarieledare eller handledare för den student som ska få betyg för uppsats- eller examensarbete. Fakultetsadministratören sköter praktiska saker kring kursregistrering och resultatrapportering.

Det hör till god sed att lämna minst ett exemplar av uppsatsen till det eller de arkiv från vilka det empiriska materialet kommer ifrån. Har du haft kontakt med andra personer, exempelvis i intervjuer bör du även överväga att erbjuda dessa att ta del av ditt arbete.

AVSLUTNINGSVIS

När du slutligen slutfört uppsatssuppgiften får du inte glömma att på bästa sätt uppskatta och kanske även belöna dig själv för ett gott genomfört arbete! Du har nu utvecklat en insikt i forskningsprocesser och fördjupat ditt kritiska förhållningsätt. Förmodligen har du också erövrat en ökad självinsikt i hur du hanterar olika typer av problem under en begränsad tidsperiod och inom på förhand satta kvalitetsmässiga ramar. Du har fördjupat din ämnesspecifika kompetens kring att

konstruera ett undersökningsbart forskningsproblem och att historiskt contextualisera händelser, processer och tolkningar. Du kommer att ha nytta av detta oavsett vilket yrke du väljer.

Att ha slutfört ett eget forskningsprojekt är alltid en lättnad där vissa kanske inspireras för fortsatt forskning och andra kanske tänker "aldrig mer". Oavsett är de erfarenheter, kunskaper och förmågor som du erövrat värdefulla och användbara i framtiden.

BILAGA 1: SKRIVREGLER OCH REFERENSHANTERING

DE VIKTIGASTE SKRIVREGLERNA

Manuskript ska hålla god språklig och stilistisk kvalitet. Ofullständiga meningar och ”luftcitats” ska undvikas. Tempusanvändningen ska vara konsekvent och historisk presens undvikas. Främmande ord och uttryck ska endast användas då fullgoda svenska motsvarigheter saknas.

Använd de senaste utgåvorna av svenska språknämndens förträffliga *Svenska skrivregler* och Svenska Akademiens ordlista SAOL och ordbok SAOL. (<https://svenska.se/>). Här finns det mesta man behöver veta. För stavning av Orts- och personnamn hänvisas i första hand till Nationalencyklopedin. Ett avancerat rättstavningsprogram på datorn är också bra men kan aldrig ersätta en noggrann och kritisk genomläsning.

I löptext används kursiv stil för att markera böcker, filmer, tidskrifter och tidningar men ej artiklar. Kursiv stil används också för att markera utländska ord och fraser och även specifika begrepp första gången de används. Kursiv stil för att markera emfas bör användas sparsamt. Fetstil och understrykning används inte.

I brödtexten används parenteser företrädesvis för att omsluta hänvisningar till illustrationer. Parenteser bör inte användas för att skjuta in förklaringar i texten, vilket i stället bör göras med hjälp av tankestreck eller kommatecken. Hakparenteser används till alla tillskott eller andra förändringar i citat, även vid förkortningar och längre uteslutningar: [...], [---].

Förkortningar används endast i fotnoter och ska normalt undvikas i brödtexten.

CITATTEKNIK

Citat är exakt återgivning. Korta citat skrivs löpande i texten ”och då inom citattecken”.¹² Längre citat bryter du ut ur texten, som i detta exempel, genom att göra blockcitat med indrag i både höger och vänsterkant samt minskat radavstånd och teckenstorlek.

När ett citat fogas in i en annan mening måste dess språkliga konstruktion passa in i den omgivande meningen. För att klara det kan man bli tvungen att skriva om sin egen mening eller nöja sig med att av det ursprungliga citatet ta med bara en mindre del, som lättare kan fogas in. Ibland kan den bästa utvägen vara att helt avstå från att citera och istället återge tanken med egna ord.¹³

Att tydligt markera citat i eget stycke enligt ovan gör att citattecken inte ska användas. Citat ska aldrig kursiveras om inte originaltexten är kursiverad. Om man utelämnar ett avsnitt i ett citat för att korta ner det, markeras det med tre punkter omgivna av hakparentes: [...]. Hakparentes används också om man tvingas till smärre ändringar i texten för att den ska flyta. Lägg till: Blockcitat kan med fördel användas genomgående när empirin redovisas med hjälp av citeringar.

NOTAPPARAT

Hänvisningar till källor och litteratur ska ej göras i parenteser i den löpande texten utan det görs i notapparat där noter numreras i löpande följd och avslutas med punkt. Ett tips är att använda snabbkommandot i WORD för att föra in noter i dokumentet, d.v.s. ctrl+alt+f. De läggs då upp automatiskt i nummer följd och kan flyttas enkelt. Utforma referenserna i notapparaten i enligt med följande exempel:

(Monografi)

Olausson, Peter (1999). *Vägar till värmländsk historia: en arkivguide*. 1. Karlstad: Värmlandsarkiv

(Antologi)

Ahlberger, Christer & Åberg, Martin (red.) (2014). *Makt och missnöje: sockenidentitet och lokalpolitik 1970-2010*.

(Kapitel i antologi)

Forsell, Anders (2014) Folkvilja och välfärd. Kommunala partier i Vänersborg i Ahlberger, Christer & Åberg, Martin (red.) (2014). *Makt och missnöje: sockenidentitet och lokalpolitik 1970-2010*, s. 107-135.

(Artikel i tidskrift)

Enefalk, Hanna (2011). En gustaviansk brygd: dryckesvanor och genus i svenska högreståndskretsar ca 1772-1809. *Historisk tidskrift*. 2011(131):4, s. 727-744.

¹² Ange alltid varifrån citatet kommer

¹³ Svenska skrivregler (2000). s.33

I notapparaten ges utförlig information första gången hänvisning görs.¹⁴ I följande hänvisningar räcker det med efternamn och årtal samt sidnummer då det är aktuellt.¹⁵ Notera att bokens eller tidskriftens rubrik kursiveras medan artiklarnas rubriker inte kursiveras. Detta gör att notapparaten omedelbart identifierar antologier och monografier.

KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING

I slutet av uppsatsen ska det finnas en käll- och litteraturförteckning. Det innebär att du ska göra tydlig skillnad mellan källmaterialet och litteraturen. Källorna ställs upp utifrån en hierarkisk ordning där arkivinstitutionen, arkivbildaren och arkivmaterialet redogörs för utifrån hur arkivet är ordnat.

Exempel:

Otryckta källor

Riksarkivet (RA) Stockholm

Landshövdingarnas skrivelser till Kungl Maj:t
(Värmlands län)

Föreningsarkivet i Värmland (FA) Arkivcentrum Värmland
Värmlands läns hushållningssällskap

Medlemsmatriklar, årsberättelser

Filipstads kommunarkiv (FK) Filipstad

Stadsfullmäktige i Filipstads handlingar
Förteckningar över ledamöter
Protokoll och bilagor

Tryckta källor

Karlstads universitetsbibliotek

Karlstads stadsfullmäktige
Protokoll och bilagor

Offentligt tryck

SOU 2016/17:116 Kulturarvspolitik, prop.
SOU 2002:67 Industrisamhällets kulturarv, del 2.

Tydliggör om du använder muntliga källor eller bilder, använd egna underrubriker beroende på källornas karaktär. Exakt hur det ser ut kan skilja sig beroende på vilket källmaterial som används men tänk att du ska

redogöra så tydligt som möjligt för vart källmaterialet förvaras.

Litteraturförteckningen ska placeras efter källförteckningen och där listas all litteratur i bokstavsordning efter författarens efternamn med fullständig information kring förlag, förlagsort och eventuell webbadress. Vi rekommenderar att ni inte delar upp litteraturen i digitala respektive tryckta källor. Det är viktigt att inkludera webblänkar och nedladdningsdatum då detta är relevant.

Exempel:

Ahlberger, Christer & Åberg, Martin (red.) (2014). Makt och missnöje: sockenidentitet och lokal-politik 1970-2010. Lund: Nordic Academic Press

Enefalk, Hanna (2011). En gustaviansk brygd: dryckesvanor och genus i svenska högre-ståndskretsar ca 1772-1809. Historisk tidskrift. 2011(131):4, s. 727-744

Forsell, Anders (2014) Folkvilja och välfärd. Kommunala partier i Vänersborg i Ahlberger, i Christer & Åberg, Martin (red.) (2014). Makt och missnöje: sockenidentitet och lokalpolitik 1970-2010 Lund: Nordic Academic Press

Ivener, Ramona (2014). Kunskapens händer [Elektronisk resurs] : kunskapstraditioner, maskulinitet och förändring i Lesjöfors 1940-2010. Diss. Karlstad : Karlstads universitet, 2014

Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-30972>

Olausson, Peter (1999). Vägar till värmländsk historia: en arkivguide. 1. Karlstad: Värmlandsarkiv

Svenska skrivregler. 2., [utök.] uppl. (2000). Stockholm: Liber

Utöver ovan behandlade exempel finns en mängd olika situationer där metodböcker och guider kan behöva rådfrågas. Den rekommenderade fördjupningslitteraturen (bilaga 8) innehåller också några av de viktigaste referenserna kring skrivregler och referenshantering.

¹⁴ Ivener, Ramona (2014). *Kunskapens händer: kunskapstraditioner, maskulinitet och förändring i Lesjöfors 1940-2010*. Diss. Karlstad : Karlstads universitet, 2014. s.19-24.

¹⁵ Ivener (2014) s. 64.

BILAGA 2: C-UPPSATSENS TEORIANKNYTNING

Teori kan vara ett perspektiv och samtidigt ett redskap, ett slags hjälpmedel. Den norske historikern Knut Kjeldstadli beskriver det som en begreppsmässig helhetsuppfattning:

[...] teori är en begreppsmässig helhetsuppfattning om det vi studerar, där vi uttryckligen anger hur det inbördes sambandet mellan delarna i helheten är. I denna betydelse syftar en teori längre än till att bara säga att något är eller händer. Den tar också upp *varför* det händer, förklarar händelsen. Teorin kan också ge oss idéer om var och hur vi kan söka efter nya data.¹⁶

Teorin hjälper till på många sätt att styra uppsatsen mot ett tydligt syfte, liksom att bidra till tolknings- och förklaringsperspektiv. Ibland liknas teorier vid "glasögon" i meningen vinklingar på det du studerar. Därför är det viktigt att vara så transparent som det bara går kring den teoretiska anknytningen. Teorin hjälper dig att nå den fördjupning som ska känneteckna C-uppsatsen. Hur detta görs kan se olika ut, beroende på vad som undersöks, och det ska genomsyra hela arbetet och återanknytas till på slutet i uppsatsen. Inspiration till val av teoretiska perspektiv hämtas ofta från tidigare forskning.

Det är alltså forskningsproblem, syfte och frågeställningar som styr teorivalet. Låt oss ta ett exempel: syftet med en uppsats är att undersöka kvinnors inflytande i kommunalpolitiken under mellankrigstiden i en kommun. Din empiri (källorna) tycks visa på svårigheter för invalda kvinnor att nå betydelsefulla poster inom det kommunala styret och deras motiver beaktas sällan. Utifrån den empiriska iakttagelsen börjar du fundera hur du kan förstå detta. Efter läsning av ett antal andra historiska vetenskapliga arbeten har du stött på olika perspektiv som andra forskare har använt. Läsningen gör att du utifrån de resultat du observerat, finner att det är lämpligt att ta din teoretiska utgångspunkt i exempelvis feministisk teori om utestängningsstrategier, eller någon annan maktteori som kan hjälpa oss att förstå varför kvinnor inte lyckades få något större inflytande i den kommun du undersökt. Här används teori aktivt för att tolka och förstå vårt empiriska källmaterial. Rent konkret söker du efter uttryck för utestängningsstrategier i ditt empiriska källmaterial vilket påverkar hur du konstruerar dina frågor.

Ovanstående exempel på teorianvändning utgår ifrån empirin och de iakttagelser du gör där. Ett annat sätt att använda teori och som påminner mer om det samhällsvetenskapliga användandet är att pröva teorier,

det vill säga att syftet blir teoriprovande. Om vi använder exemplet från ovan så skulle ett mer teoriprovande syfte innebära att du prövar om en viss teori om kvinnors systematiska utestängning får stöd i källmaterialet. Efter att denna prövning gjorts mot empirin skulle du kunna dra vissa slutsatser kring teorins fruktbarhet; den har stöd i det empiriska källmaterialet, alternativt så saknas stöd för den teorin påstår i källmaterialet och du kan då formulera hypoteser vad det kan bero på. Det är sällan teoriprovning förekommer i C-uppsatser i historia, vanligare är att studenten använder teorin för att tolka och förstå det som studeras.

Vi kan också uppnå en teoretisk förankring genom att ta utgångspunkt i ett specifikt begrepp. Begreppet hämtas ofta från någon typ av teoribildning och kan användas som analysredskap. Ett exempel på ett sådant begrepp är historiebruk som ingår i teoribildningen kring historiemedvetande. I en undersökning som tar utgångspunkt i detta begrepp kan syftet vara att undersöka hur olika historiebruk kommer till uttryck. Oavsett om man arbetar med teorier eller analytiska begrepp, så ska dessa motiveras i din studie.

När du läser avhandlingar och annan forskningslitteratur bör du som nämnts notera vilka olika perspektiv/teorier/begrepp som tycks vara centrala inom det område din uppsats behandlar. Här kan du finna inspiration till utgångspunkt för problematisering och det egna valet av perspektiv eller teori/analytiskt begrepp. Utifrån ovanstående exempel med feministisk teori skulle en del av problemformuleringen kunna vara att det finns få historiska studier som undersökt mäns utestängningsstrategier och att en sådan studie skulle kunna ge ny kunskap om mäns maktutövning historiskt. När du sedan formulerar dina frågeställningar så är det också detta perspektiv som styr hur du formulerar dina undersökningsfrågor.

Ett inte helt ovanligt problem i skrivandet av C-uppsatsen är att teorivalet inte svarar mot val av källor och metod. Exemplet ovan med feministisk teori om utestängning tar sikte på mänskligt beteende och strategier. Därför måste du ha ett källmaterial som gör det möjligt att visa på sådant beteende och strategier. Teorin får inte bli ett påhäng i uppsatsen utan praktiskt värde. Den ska användas aktivt i uppsatsen och genomsyra problemformulering och frågeställningar. Diskutera med din handledare vilken funktion perspektivval, teori eller begrepp ska ha i ditt uppsatsarbete.

¹⁶ Kjeldstadli, Knut (1998). *Det förflutna är inte vad det en gång var*. Lund: Studentlitteratur. Sid 132. Kursivering i original.

BILAGA 3: CHECKLISTA UNDER HANDLEDNINGSPROCESSEN

Nedanstående checklista kan fungera som ett stöd mellan författare och handledare under handledningsprocessen. Checklisten kan användas som avstämningsprotokoll för bedömning om uppsatsen är

opponeringsbar i samband med sluthandledning. Den bör även användas som checklista av studenter inför inskick av uppsatsmanus.

CHECKLISTA FÖR B-UPPSATS

	Är forskningsproblemet tydligt? Framgår det varför undersökningen ska göras? Är problemet tydligt avgränsat?
	Är syftet tydligt och preciserat? Har du formulerat frågeställningar som uppfyller syftet? Är dina frågor empiriskt prövbara, d.v.s. går de att besvara med valt källmaterial?
	Ger forskningsläget en god överblick över forskningsfältet? Används forskningsläget aktivt i uppsatsen? Återkopplar författaren till forskningsläget i slutsatser och diskussion?
	Framgår det tydligt vilka angreppssätt och metoder som använts för att uppnå syftet? Är det tydligt hur du konkret gått till väga vid behandling och analys av dina källor?
	Behöver hänsyn tas till etiska riktlinjer ? Om så, är de uppfyllda?
	Källor & källkritik: Beskriver och motiverar du ditt val av källor? Diskuterar du vilka begränsningar och problem det kan finnas med det valda källmaterialet? Redogör du för eventuella bortfall i materialet och diskuterar dess representativitet?
	Har du strukturerat undersökningsdelen på ett logiskt och för läsaren begripligt sätt? Ger du tydliga empiriska belägg för de resultat du presenterar? Är ditt empiriska underlag tillräckligt i förhållande till syfte och frågeställningar? Är du trogen ditt källmaterial och gör det rättvisa?
	Slutsatser och diskussion: besvarar du dina frågeställningar och uppfyller uppsatsens syfte? Relaterar du dina slutsatser till forskningsläget? Framgår det vilken ny historisk kunskap som har vunnits genom din undersökning?
	Formalia: redovisar du dina källor på ett adekvat sätt (notsystem)? Är källförteckningen korrekt och tydlig? Är citat och tabeller korrekta och lämpligt använda?
	Språk: är din språkbehandling fungerande? Finns det oklara termer och begrepp? Är din språkliga teknik och kvalitet godtagbar så att uppsatsens innehåll blir begripligt?
	Finns det ett omslag i linje med KAUs grafiska profil?
	Finns det en svensk sammanfattning ?

CHECKLISTA FÖR C-UPPSATS

	Är forskningsproblemet tydligt? Framgår det varför undersökningen ska göras? Är problemet tydligt avgränsat?
	Är syftet tydligt och preciserat? Har du formulerat frågeställningar som uppfyller syftet? Är dina frågor empiriskt prövbara, d.v.s. går de att besvara med valt källmaterial?
	Ger forskningsläget en god överblick över forskningsfältet, inklusive internationell forskning? Används forskningsläget aktivt i uppsatsen? Återkopplar författaren till forskningsläget i slutsatser och diskussion?
	Framgår det tydligt vilka angreppssätt och metoder som använts för att uppnå syftet? Är det tydligt hur du konkret gått till väga vid behandling och analys av dina källor? Diskuterar du alternativa angreppssätt och metoder?
	Behöver hänsyn tas till etiska riktlinjer ? Om så, är de uppfyllda?
	Källor & källkritik: Beskriver och motiverar du ditt val av källor? Diskuterar du vilka begränsningar och problem det kan finnas med det valda källmaterialet? Redogör du för eventuella bortfall i materialet och diskuterar dess representativitet?
	Teorianvändning : har du beskrivit och motiverat ditt val av perspektiv och/eller teoretisk utgångspunkt/analytiskt begrepp? Används det teoretiska redskapet aktivt i uppsatsen, t.ex. i problemformulering och frågeställningar? Diskuterar du hur fruktbar din teoretiska utgångspunkt har varit för undersökningen?
	Har du strukturerat undersökningsdelen på ett logiskt och för läsaren begripligt sätt? Ger du tydliga empiriska belägg för de resultat du presenterar? Är ditt empiriska underlag tillräckligt i förhållande till syfte och frågeställningar? Är du trogen ditt källmaterial och gör det rättvisa?
	Slutsatser och diskussion: besvarar du dina frågeställningar och uppfyller uppsatsens syfte? Relaterar du dina slutsatser till forskningsläget? Återkopplar du tydligt till den teoretiska utgångspunkten? För du ett kritiskt resonemang kring de egna utgångspunkterna? Framgår det vilka vilken ny historisk kunskap som har vunnits genom din undersökning?
	Formalia: redovisar du dina källor på ett adekvat sätt (notsystem)? Är källförteckningen korrekt och tydlig? Är citat och tabeller korrekta och lämpligt använda?
	Språk: är din språkbehandling fungerande? Finns det oklara termer och begrepp? Är din språkliga teknik och kvalitet godtagbar så att uppsatsens innehåll blir begripligt?
	Finns det ett omslag i linje med KAUs grafiska profil?
	Finns det en svensk sammanfattning samt ett abstract på engelska?

BILAGA 4: CHECKLISTA FÖR B-UPPSATSOPPOSITION

- ☐ 1) Sammanfatta undersökningens uppläggning och huvudsakliga resultat. Glöm inte att berömma det som du uppfattar är bra och som du lärt dig något av. Fråga författaren om du har uppfattat hennes/hans undersökning rätt.
- ☐ 2) Är ämne och syfte relevant och intressant? Är dessa delar tydligt kopplade till varandra?
- ☐ 3) Håller syftet vad det lovar, dvs. uppnås syftet? Är forskningsfrågorna lämpliga för att konkretisera syftet? Diskutera.
- ☐ 4) Redovisas forskningsläget på ett för uppsatsens syfte lämpligt sätt? Är forskningsläget relevant för uppsatsens ämne? Anknyter forskningsläget till internationell forskning på ett lämpligt sätt?
- ☐ 5) Diskutera det metodiska tillvägagångssättet, dvs. teknik för datainsamling, avgränsning samt material. Är metoden relevant för att få svar på syfte och frågeställningar? Motiverar författaren sina urvalskriterier? Diskutera.
- ☐ 6) Diskutera forskningsresultaten i substanskapitlen. Är de hållbara? Har författaren arbetat metodiskt och sakligt? Har författaren redovisat vad hon/han funnit på ett bra sätt? Diskutera.
- ☐ 7) Diskutera slutsatserna och uppsatsens röda tråd. Är de hållbara? Är forskningsfrågorna besvarade och därmed syftet genomfört? Återknyts slutsatserna till forskningsläget och diskuteras? Återknyts och diskuteras perspektiv, teoretisk utgångspunkt eller begreppsapparat? I vilken mån har dess funktion blivit uppfyllt? Diskutera.
- ☐ 8) Formalia 1: vetenskaplig apparat. Diskutera det formella utformandet av hänvisningssystem (notapparat, referensförteckning) och redovisningstekniker (referat, citat, tabeller och figurer).
- ☐ 9) Formalia 2: layout, språkriktighet och stil. Diskutera disposition, redigering, rubriker, språkriktighet och språklig stil.
- ☐ 10) Opponenten sammanfattar kort sin opposition och sin bedömning av uppsatsens starka och svaga sidor.
- ☐ 11) Övriga deltagare, inklusive seminarieledaren, ges möjlighet att ställa frågor och seminarieledaren avrundar sedan opponeringen.

BILAGA 5: CHECKLISTA FÖR C-UPPSATSOPPOSITION

- ☐ 1) Sammanfatta undersökningens uppläggning och huvudsakliga resultat. Glöm inte att berömma det som du uppfattar är bra och som du lärt dig något av. Fråga författaren om du har uppfattat hennes/hans undersökning rätt.
- ☐ 2) Är ämne, teoretisk bakgrund och syfte relevant och intressant? Är dessa delar tydligt kopplade till varandra? Vilken kunskap kan du få utifrån undersökningsupplägget? Diskutera.
- ☐ 3) Håller syftet vad det lovar, dvs. uppnås syftet? Är forskningsfrågorna lämpliga för att konkretisera syftet? Diskutera.
- ☐ 4) Är forskningsläget relevant för uppsatsens ämne? Anknyter forskningsläget till internationell forskning på ett lämpligt sätt? Redovisas forskningsläget på ett för uppsatsens syfte lämpligt sätt? Bekräftar stickprovskontroll av forskningslätets referenser att författaren har hanterat dessa på ett rimligt/lämpligt sätt?
- ☐ 5) Presenteras och motiveras den valda teoretiska utgångspunkten? Framgår det vilken funktion perspektivet, vald teori/begrepp fyller i undersökningen?
- ☐ 6) Diskutera det metodiska tillvägagångssättet, dvs. teknik för datainsamling, avgränsning samt material. Är metoden relevant för att få svar på syfte och frågeställningar? Motiverar författaren sina urvalskriterier? Diskutera.
- ☐ 7) Diskutera forskningsresultaten i substanskapitlen. Är de hållbara? Har författaren arbetat metodiskt och sakligt? Bekräftar stickprovskontroll av källor att författaren har hanterat dessa på ett rimligt/lämpligt sätt? Har författaren redovisat vad hon/han funnit på ett bra sätt? Diskutera.
- ☐ 8) Diskutera slutsatserna och uppsatsens röda tråd. Är de hållbara? Är forskningsfrågorna besvarade och därmed syftet genomfört? Återknyts slutsatserna till forskningsläget och diskuteras? Återknyts och diskuteras perspektiv, teoretisk utgångspunkt eller begreppsapparat? I vilken mån har dess funktion blivit uppfyllt? Diskutera.
- ☐ 9) Formalia 1: vetenskaplig apparat. Diskutera det formella utformandet av hänvisningssystem (notapparat, referensförteckning) och redovisnings-tekniker (referat, citat, tabeller och figurer).
- ☐ 10) Formalia 2: layout, språkriktighet och stil. Diskutera disposition, redigering, rubriker, språkriktighet och språklig stil.
- ☐ 11) Opponenten sammanfattar kort sin opposition och sin bedömning av uppsatsens starka och svaga sidor.
- ☐ 12) Övriga deltagare, inklusive seminarieledaren, ges möjlighet att ställa frågor och seminarieledaren avrundar sedan opponeringen.

BILAGA 6: ÅTGÄRDER EFTER SLUTSEMINARIET

- 1) Studenten åtgärdar uppsatsen i enlighet med kommentarerna från slutseminariet. C-uppsatsen måste även ha en engelsk titel.
- 2) Studenten mailar den slutgiltiga uppsatsen i PDF-format till seminarieledaren.
- 3) Seminarieledaren godkänner förhoppningsvis den slutgiltiga versionen och mailar den till delkursansvarig med förslag på betyg.
- 4) Kurs/delkursansvarig lägger in betygsförslag och titel i LADOK samt mailar slutversionen till administratör och examinator.
- 5) Examinator attesterar betyget i LADOK.
- 6) Studenten registrerar och publicerar sin uppsats i DIVA. <https://www.kau.se/bibliotek/skriva-referera/skriva/publicera-din-uppsats/publicera-din-uppsats-i-diva> Studenten ska fylla i formuläret fram till punkten "Publicering genomförs av DiVA-administratör". I webformuläret fyller du i så mycket du kan. Observera följande gällande namn mm: Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap; Institutionen för samhälls- och kulturvetenskap; Inget löpnummer ska skrivas i.
- 7) För B-uppsatser rekommenderas studenten att enbart registrera uppsatsen. För C-uppsatser rekommenderas studenten att även publicera i fulltext.
- 8) Administratören får en signal från DIVA och sparar då en arkivfil. När det är gjort publiceras uppsatsen, om du valt det, och den blir då synlig i DIVA. Uppsatsuppgiften är därmed slutförd.

BILAGA 7: PROGRESSIONEN MELLAN B- OCH C-UPPSATSEN

Krav för B-uppsatsen

Krav för C-uppsatsen

Att problemformuleringen visar Din förmåga att formulera ett vetenskapligt relevant och definierat problem.	Att problemformuleringen visar Din förmåga att självständigt och fördjupande formulera ett vetenskapligt relevant och tydligt definierat problem.
Att Du kan redogöra för forskningsläget och hur detta är kopplat till uppsatsens syfte och frågeställningar. Forskningsläget ska, när detta är relevant, inkludera exempel på internationell forskning inom ditt ämnesområde.	Att Du tydligt och på ett reflekterande sätt kan redogöra för forskningsläget till ditt uppsatsämne. Detta innebär att tydligt kunna värdera tidigare forskning och positionera sig själv i förhållande till denna. Att det finns anknytning till internationell forskning.
Att Du kan redogöra för de analysredskap som Du använder för att besvara frågeställningarna i uppsatsen.	Att Du tydligt och på ett fördjupande sätt kan redogöra för problemformuleringens och frågeställningarnas koppling till de teoretiska begrepp och analysredskap som används i uppsatsen.
Att Du redogör för den/de undersökningsmetoder och det källmaterial som Du använder för att besvara frågeställningarna i din uppsats. Detta inkluderar att Du redogör för de analyskategorier Du använder i uppsatsen, liksom det urval av källmaterial som Du gör. Problem som berör representativitet och eventuella bortfall ska behandlas.	Att studenten tydligt kan redogöra för och värdera den/de undersökningsmetoder och det källmaterial som han/hon använder för att besvara frågeställningarna.
Att Du förmår integrera en fungerande analys av Dina frågeställningar med tydlig återkoppling till arbetets teoretiska utgångspunkter och till forskningsläget.	Att studenten förmår integrera en fungerande analys av sina frågeställningar med en tydlig och självständig återkoppling till arbetets teoretiska utgångspunkter.

BILAGA 8: REKOMMENDERAD FÖRDJUPNINGSLITTERATUR

HISTORIA SPECIFIKT:

Berglund, Louise & Ney, Agneta (2015). *Historikerns hantverk: om historieskrivning, teori och metod*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Engelbertsson, Bob & Karlsson, Lynn (1998). *Seminarieuppsatsen: en genomgång av formella krav*. 4. utökade uppl. Uppsala: Uppsala univ., Department of economic history

Florén, Anders, Ågren, Henrik & Erlandsson, Susanna (2018). *Historiska undersökningar: grunder i historisk teori, metod och framställningssätt*. Tredje upplagan Lund: Studentlitteratur

Green, Anna & Troup, Kathleen. (red.) (2016[2016]). *The houses of history: a critical reader in history and theory*. Second edition. Manchester: Manchester University Press

Gustavsson, Martin & Svanström, Yvonne (red.) (2018). *Metod: guide för historiska studier*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur

Hunt, Lynn (2018). *History: why it matters*. Cambridge: Polity Press

Josephson, Peter & Lundgren, Frans (2014). *Historia som kunskapsform*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Josephson, Peter & Lundgren, Frans (red.) (2016). *Historia i praktiken*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Kjeldstadli, Knut (1998). *Det förflutna är inte vad det en gång var*. Lund: Studentlitteratur

Wångmar, Erik (2005). *Att skriva stads- och kommunhistoria: en handledning för forskning med stads- och*

kommunhistoriskt källmaterial. Stockholm: Stads- och kommunhistoriska institutet

Åmark, Klas (2018). *Varför historia?: en ämnesintroduktion för nya studenter*. Upplaga 2 Lund: Studentlitteratur

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA METODER:

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur

UPPSATS ALLMÄNT:

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis & Hoel, Torlaug Løkensgard (2011). *Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning*. 2., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Götlind, Anna & Linnarsson, Magnus (2015). *Konsten att skriva en fotnot: vetenskaplig formalia för humanister*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Jarrick, Arne & Josephson, Olle (1996). *Från tanke till text: en språkhandbok för uppsatsskrivande studenter*. 2., [översedda] uppl. Lund: Studentlitteratur

Rienecker, Lotte & Stray Jørgensen, Peter (2018). *Att skriva en bra uppsats*. Upplaga 4 Stockholm: Liber

Tivenius, Olle (2015). *Uppsatsens inre liv*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

BILAGA 9: BEDÖMNINGSKRITERIER

VID BEDÖMNING AV B-UPPSATS BEAKTAS FÖLJANDE:

- ☐ Att problemformuleringen visar studentens förmåga att formulera ett vetenskapligt relevant och tydligt definierat problem.
- ☐ Att studenten kan redogöra för forskningsläget och hur detta är kopplat till uppsatsens syfte och frågeställningar.
- ☐ Att studenten tydligt kan redogöra för de analysredskap som studenten använder för att besvara frågeställningarna i uppsatsen.
- ☐ Att studenten redogör för analyskategorier och urval av källmaterial samt behandlar problem som berör representativitet och eventuella bortfall.
- ☐ Att undersökningen uppfyller relevanta etiska riktlinjer.
- ☐ Att studenten redovisat bearbetningen och analysen av källmaterialet på ett sådant sätt att tillvägagångssättet tydligt framgår.
- ☐ Att studenten analyserar sina frågeställningar med återkoppling till forskningsläget.

Helhet

- ☐ Att uppsatsen har en systematisk disposition och att de olika delarna hänger ihop och så att varje del fyller en motiverad funktion i förhållande till syfte.
- ☐ Att uppsatsen har ett rimligt omfång med ett begripligt och adekvat språkbruk.
- ☐ Att uppsatsen har ett omslag i linje med KAUs grafiska profil.
- ☐ Att uppsatsen har en sammanfattning på svenska
- ☐ Att uppsatsen har en tydligt och konsekvent utformad käll- och litteraturförteckning samt en notapparat i linje med ämnets rekommendationer.

Opponering

- ☐ Att studenten på ett konstruktivt sätt kritiskt granskat och opponerat på en annan students B-uppsats.

VID BEDÖMNING AV C-UPPSATSEN BEAKTAS FÖLJANDE:

- ☐ Att problemformuleringen visar studentens förmåga att självständigt och fördjupande formulera ett vetenskapligt relevant och tydligt definierat problem.
- ☐ Att studenten på ett tydligt och reflekterande sätt kan redogöra för forskningsläget och hur detta är kopplat till uppsatsens syfte och frågeställningar.
- ☐ Att studenten redogör för och reflekterar kring analyskategorier och urval av källmaterial samt behandlar problem som berör representativitet och eventuella bortfall.
- ☐ Att studenten tydligt värderar tidigare forskning och positionerar den egna undersökningen i förhållande till denna.
- ☐ Att forskningsläget har en anknytning till internationell forskning.
- ☐ Att studenten tydligt redogör för och värderar den/de undersökningsmetoder och det källmaterial som används för att besvara frågeställningarna.
- ☐ Att studenten bearbetat och analyserat källmaterialet i relation till uppsatsens syfte, frågeställningar och teoretisk utgångspunkt.
- ☐ Att undersökningen uppfyller relevanta etiska riktlinjer.
- ☐ Att studenten analyserar sina frågeställningar med en tydlig och självständig återkoppling till arbetets teoretiska utgångspunkter och tidigare forskning.
- ☐ Att studenten tydligt presenterat slutsatser och, på ett kommunicerbart sätt, diskuterat undersökningens kunskapsbidrag och samtidsrelevans.
- ☐ Att studenten diskuterat och problematiserat undersökningens metod och genomförande.

Helhet

- ☐ Att uppsatsen har en systematisk disposition och att de olika delarna hänger ihop och så att varje del yllrer en motiverad funktion i förhållande till syfte.
- ☐ Att uppsatsen har ett rimligt omfång med ett stringent språkbruk.
- ☐ Att uppsatsen har ett omslag i linje med KAUs grafiska profil.
- ☐ Att uppsatsen har en abstract på engelska och en populärvetenskaplig sammanfattning på svenska.
- ☐ Att uppsatsen har en tydligt och konsekvent utformad käll- och litteraturförteckning samt en notapparat i linje med ämnets rekommendationer.

Opponering

- ☐ Att studenten på ett konstruktivt sätt kritiskt granskat och opponerat på en annan students C-uppsats.
- ☐ Att studenten som en del av opponeringen tagit minst ett stickprov i källor och minst ett stickprov i litteraturen.

